

BIJ DE SOUNDCHECK VAN PHYSICAL GRAFFITI DE OERKNAL RECREËREN

PHYSICAL GRAFFITI

Een 50-jarig jubileum van de eerste twee albums kun je als een van de meest vooraanstaande Led Zeppelin-tributes van de Benelux natuurlijk niet aan je voorbij laten gaan. Dit jaar toert Physical Graffiti dan ook door heel Europa met de show Celebrating 50 Years Of Led Zeppelin I & II. Musicmaker was erbij in Hedon, Zwolle.

Vrijdagmiddag, een paar minuten over vijf. Door spoorwegperikelen is uw verslaggever iets te laat op locatie en is Physical Graffiti al begonnen met hun soundcheck. Maar een betere binnenkomst kan iemand zich eigenlijk niet wensen. Al vóórdat de deuren naar de grote zaal van Hedon openslaan, donderen de openingsakkoorden van Good Times Bad Times ons tegemoet. Diezelfde bam-bam-E-akkoorden, die hoorde je toen je in 1969 voor het eerst het nu legendarische debuutalbum op de platenspeler legde: waarschuwingssalvo's voor de muzikale opschudding die de plaat voor de nietsvermoedende luisteraar in petto had.

Hoewel de muziek van Led Zeppelin inmiddels wereldwijd welbekend is, heeft het nog niks van die kolossale oerkracht ingeleverd. Wanneer de vocalen zich in het geheel mixen - 'In the days of my youth I was told what it was to be a man' - staat uw verslaggever in het midden van de lege zaal met gestokte adem en kippenvel van de kruin tot aan de voeten. En dat terwijl de zaallichten nog half aan zijn en de band in hun alledaagse, nonchalante kloffie staat te spelen.

TABLA'S Aan de kracht en souplesse waarmee Good Times Bad Times gebracht wordt, merk je dat de mannen dit nummer kunnen dromen. Een vast onderdeel van de set die ze al talloze keren hebben

'ALS JE ALLES DOMWEG GAAT KOPIËREN, VERLIES JE TE VEEL BELEVING'

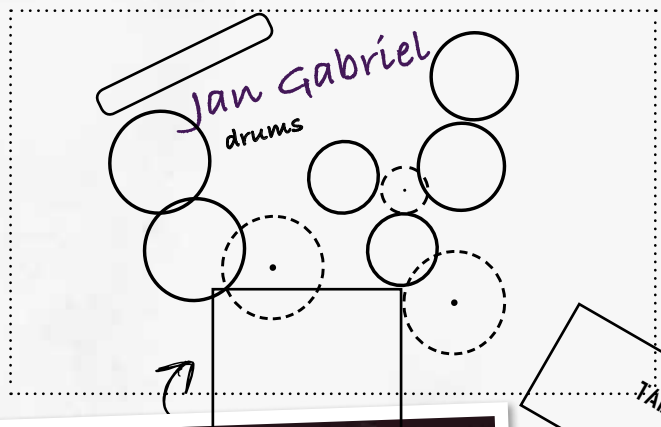
gespeeld. Dit geldt echter niet voor de meeste nummers die tijdens de soundcheck voorbijkomen. Omdat deze tour in het teken staat van de eerste twee albums, worden die integraal achter elkaar gespeeld. Dat betekent dat er een behoorlijk aantal nummers aan bod komen die niet op een typische 'best of'-setlijst staan. Veel van die songs worden bij deze tour voor het eerst door de band gespeeld.

'Wij doen eigenlijk niet echt aan repetities', zegt gitarist Daniël Verberk. 'Tijdens de vorige tour hebben we de nieuwe nummers steeds een voor een bij de soundchecks gerepeteerd. Natuurlijk heeft iedereen die van tevoren thuis goed doorgenomen. Als het tijdens de soundcheck goed ging, speelden we 'm in de show.' Zo wordt er bij deze soundcheck nog even extra aandacht besteed aan de slow blues

You Shook Me, en met name aan de timing van het bottleneck-loopje. De soundcheck wordt afgesloten met het akoestische, instrumentale nummer Black Mountain Side. Daniël pakt zijn Martin HD-28 (het piëzo-element van Highlander klinkt verbluffend goed over de PA!) en zanger Andrew Elt neemt plaats achter twee Indiase tabla's. 'Onze drummer Jan Gabriel heeft die in India gekocht', legt Andrew later

VERSTERKER:
LESLIE

VERSTERKER:
BASS AMP
(ACOUSTIC)

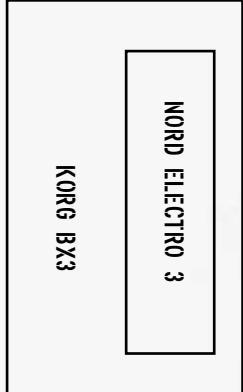
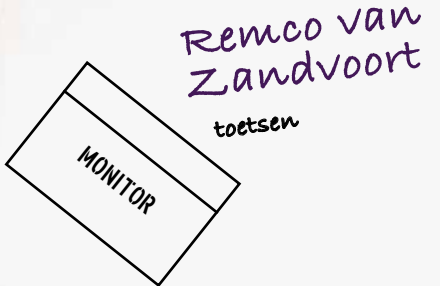

VERSTERKER:
MARSHALL

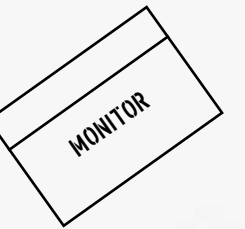
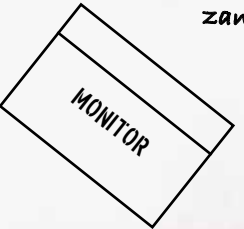
VERSTERKER:
FENDER

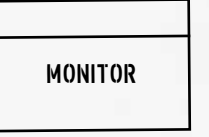
Dave Harrold
basgitaar

Andrew Elt
zang

Daniël verberk
gitaar

Daniël's amps

REMCO'S KEYS 'De Hammond-sounds haal ik uit een analoge Korg BX3 en die jaag ik door een oude Leslie. Daarbovenop ligt een Nord Electro 3, die ik met zwart plakband heb beplakt. Daaruit haal ik de Rhodes-, Wurli- en string-sounds. Daarnaast heb ik een M4000D Mellotron.'

uit tijdens het diner. 'Ik bespeel ze voor het eerst tijdens deze tour. Maar met veel respect en ik wil ook zeker niet pretenderen dat ik het echt kan. Dat is een studie van jaren!'

THEREMIN Na de soundcheck blijft Daniël nog even in zijn 'battle station' staan. Hij probeert nog een paar gitaren uit zijn indrukwekkende collectie uit, tweekt nog wat aan de knoppen van zijn effecten en test zijn theremin. Achter hem staan een Marshall Plexi-stack en een crèmekleurige Fender Tonemaster-stack. Daniël: 'Die Plexi heb ik spe-

ciaal voor deze tour gekocht. Dit is nog de kleine set. Normaal speel ik altijd met drie Tonemaster-stacks. Fantastische amps. Je staat gewoon in het geluid met die drie op een rij.' Naast de twee versterkers liggen twee originele Echoplex tape delays te draaien op een flightcase met het bekende Jimmy Page-symbool erop. 'Eentje voor gitaar: een slapback, die staat continu aan en is eigenlijk een integraal deel van Page z'n sound. De ander is voor de theremin.'

KARAKTER

Daniël laat zijn gitaren zien. 'Mijn main gitaar is een Gibson Les Paul 1959 Reissue, in de volksmond ook wel R9. Page z'n main gitaar was ook een 59'er. Mijn tweede gitaar is een '58 Reissue. Maar dit is eigenlijk mijn favoriet', zegt hij liefkozend terwijl hij een Custom Shop 1954 Reissue 'Black Beauty' uit het rek haalt. Daarna laat hij een zwart-witte, in DADGAD-gestemde Danelectro DC 59 zien, die hij gebruikt voor Kashmir. En natuurlijk de rode, dubbelhalzige Gibson SG - een Custom Shop EDS-1275 uit begin jaren '90 - voor Stairway To Heaven. 'Ik heb thuis ook nog twee Telecasters', voegt ie er tussen neus en lippen aan toe.

Daniël: 'Ik hou van mooie spullen, maar ben geen zure purist. Ik speel vanuit het hart. Ik probeer de riffs en partijen zo dicht mogelijk te benaderen, maar ik behoud mijn eigen karakter. Ik ga niet elke solo tot in het kleinste detail kopiëren. Het publiek wil natuurlijk de herkenbare dingen horen, maar het wil vooral een band zien spelen die

alles geeft. Als je alles domweg kopieert, verlies je te veel beleving. In deze nieuwe set zit ook genoeg om mezelf scherp te houden. Zo waren de nummers met slide wel een uitdaging voor mij. Dat had ik tot nu toe nooit zo heel veel gedaan.'

SWEET SPOT

De van origine Ierse bassist Dave Harrold speelt linkshandig op een rechtshandige bas, met de D-snaar boven en de E-snaar onder. Het is een Fender Precision uit 1976 of 1977, waar hij later ook nog een jazz-element in heeft laten zetten. Hij heeft nog nooit oordopjes in gehad en speelt zonder monitoren. 'Ik ga gewoon in de "sweet spot" staan en hoor alles prima. Ons podiumvolume is trouwens veel lager dan veel mensen verwachten.' Normaliter speelt hij over een Acoustic Model 220 bas-stack met twee 15 inch speakers (John Paul Jones speelde ook over Acoustic-basversterkers). Doordat de avond ervoor de behuizing van een zekering kapotgegaan was, is hij echter gedwongen om vanavond over een Ashdown-top te spelen.

Dave is de enige van de 'originale' bezetting van de band. 'We begonnen in 1997 als een bij elkaar geraapt zootje voor een feestavond in een kroeg. We speelden voornamelijk nummers uit de sixties en tijdens een toegift begon het publiek te schreeuwen om Led Zeppelin-covers. Dat ging ons goed af en daarmee zijn we toen doorgegaan. In die tijd deed niemand dat, een Led Zeppelin-tribute. We hebben niet lang daarna met die bezetting in de finale gestaan van de Soundmix Show met Henny Huisman. Door die show kregen we

Jan Gabriel
drums

24" kick met DW
5000D4-pedaal
14" tom
16" floortom
18" floortom
Ludwig Supraphonic-snare
Paiste 2002 Classic-cymbals:
22" ride
16" + 18" crash
Sonor-pauken

Daniël Verberk
gitaar

Gitaren:
Gibson Les Paul 1959 Reissue
Gibson Les Paul 1958 Reissue
Gibson Custom Shop Les Paul
1954 'Black Beauty'
Gibson Custom Shop EDS-
1275
Danelectro DC 59
Martin HD-28
Versterkers:
Marshall 1959 Super Lead
Plexi
Fender Tonemaster 100 watt

Dave Harrold
basgitaar

Basgitaren:
Fender Precision Bass ('76/'77)
Squier Precision Bass (back-
up)
Versterker:
Acoustic Model 220
2 x Acoustic 15" kabinet

Remco van Zandvoort
toetsen

Korg BX3
Nord Electro 3
Mellotron M4000D
Versterker:
Leslie 770

Andrew Eit
zang

Mic: Shure 565
Mondharmonica: Hohner
Blues Band (A)

een manager die ook voor optredens in Duitsland zorgde. Toen is het balletje pas echt gaan rollen.'

MELLOTRON

Een recente aanwinst aan de line-up is toetsenist Remco van Zandvoort. Hij speelt nu ongeveer twee jaar met de band. 'Ik was voorheen helemaal niet zo'n enorme Led Zeppelin-fan, maar ik vind het te gek om het te spelen. Er zijn een paar hele kenmerkende orgelmomenten, zoals in Thank You op de tweede plaat, en sommige slow-blues-songs hebben een paar fijne orgelsolo's. De strings-partij in Kashmir is ook heel belangrijk - die maakt samen met de gitaar echt de sound. En natuurlijk is er de mellotron in Stairway. Voor de rest dubbel ik ook vaak de gitaarriffs of leg ik muzikale tapijtjes in de rustigere stukken. Natuurlijk had Zeppelin geen vaste toetsenist op het podium, maar wij gaan ervoor om de sound van de platen zo authentiek en vet mogelijk te brengen.'

VLIEGTUUGBENZINE

Een uur voor de show verschanst de band zich in de riante kleedkamer. De sfeer is immer ontspannen. Terwijl sommige bandleden nippen aan glazen 'vliegtuigbenzine' (Jack Daniels), doet Jan een warming-up middels rudiments op een oefenpad. Elders backstage warmt Andrew zijn stembanden op. 'We speelden ooit in een venue waar ook een hond backstage liep', vertelt Dave met pretogen. ►

'Opeens kwam de vrouw des huizes met een bezorgde blik binnen. Ze dacht dat de hond was opgesloten in de kamer waar Andrew aan het inzingen was.'

POWER Voorafgaand aan de show drinkt Andrew een wijntje of twee, maar je ziet 'm vooral met een thermosflesje met kruidenthee. Door hem zelf gebrouwen met verse ingrediënten, helend voor de stem.

Wanneer je hem op het podium ziet en hoort met Physical Graffiti, raak je makkelijk overtuigd dat hij geboren is voor die rol. Toch is hij van huis uit niet eens zo'n enorme Zeppelin-fan. 'Ik kende een paar van de grote hits,' vertelt hij, 'maar ik hield bijvoorbeeld meer van Queen. Inmiddels zit ik bijna tien jaar in deze band en ligt Zeppelin heel dicht bij m'n hart.'

'Het zingen van Led Zeppelin komt ook heel natuurlijk voor me, moet ik zeggen. Robert Plant staat vooral bekend om zijn hoge zanglijnen

en zijn power, maar zijn zang is ook heel dynamisch. Er zijn genoeg rustpunten. De rest komt voor een groot gedeelte aan op techniek.' En die typische Plant-bewegingen, zoals zingen met een hand op de heup en het draaien van de wijsvinger naast het hoofd? 'Het gekke is dat ik dat niet bewust doe. Maar op de een of andere manier lukt de muziek dat gewoon uit!'

'DE MUZIEK LOKT DIE TYPISCHE ROBERT PLANT BEWEGINGEN UIT'

BACK-TO-BACK Andrew: 'Het back-to-back spelen van de eerste twee albums levert niet perse een voor de hand liggende set-opbouw op. Het was in het begin wel spannend of het zou werken of niet. Toch wordt er heel goed op gereageerd. De echte fans horen nu nummers die ze anders niet zo gauw live zouden horen. En met knallers

als Stairway To Heaven, Kashmir en Rock And Roll in de toegift pak je het hele publiek sowieso in. Ach, je moet jezelf blijven uitdagen en iets nieuws verzinnen om het voor het publiek interessant te houden. Volgend jaar kunnen we Led Zeppelin III & IV integraal gaan doen!' 🎸

DANIËLS PEDALBOARD

Daniël heeft een flinke pedalenplank, maar daar gebruikt ie tijdens de Physical Graffiti-shows niet eens zo heel veel van. 'Ik gebruik voornamelijk de Fulltone OCD voor de overdrive. De overdrive uit de versterkers halen? Nee, dan zou iedereen al na het eerste nummer met bloedende oren de zaal uit rennen! Voor de rest gebruik ik de Strymon Timeline in combinatie met een Boss-expressiepedaal voor wat spacy effecten, een T-Rex Room-Mate voor reverb en de Fulltone Catalyst voor een boost.' Bij sommige pedalen heeft Daniël rubberijtjes van een Grolsch-beugelfles - die iedereen ook al gebruikt als straplock - onder de draaiknoppen gedaan, zodat ze niet verschuiven als je er tijdens de show met je schoenen tegenaan stoot. Handig!

1. Lehle Dual SGoS
2. Fulltone Catalyst
3. Roland EV-5 (expressiepedaal)
4. Mad Professor Sweet Honey Overdrive
5. Fulltone OCD
6. Roland EV-5 (expressiepedaal)
7. Fulltone Soul-Bender
8. Voodoo Lab Proctavia
9. Dunlop MC404 Wah
10. Boss FV-50H (volumepedaal)
11. Lehle Little Lehle II
12. MXR MC403 Power System
13. Roger Mayer Voodoo Vibe
14. Strymon Mobius
15. Strymon Timeline
16. Pigtronix Class A Boost
17. T-Rex Room-Mate
18. TC-Electronic Polytune
19. Boss FV-300L (volume- en expressiepedaal)
20. Boss TU-3

1. Andrew in actie met zijn Shure 565, de voorloper van de SM58; iets minder van geluidskwaliteit, maar met een groter vintage karakter
2. Daniël test zijn theremin met zijn '59 Reissue aan zijn zijde
3. Rechtshandige Fender P linksom, geen oordoppen, geen monitor - en pompen!
4. Twee vintage Echoplex tape delays; een voor gitaar, een voor de theremin. Daniël: De Echoplex is écht onderdeel van de Page-sound. Hij valt nauwelijks op wanneer je speelt. Maar als je 'm uitzet, mis je gelijk iets!